

POKROK

PUBLISHING CO.

vydává

POKROK ZÁPADU

a místní vydání

v Crete pro Saline okres, Neb., ve
St. Paul, Minn., pro Cedar Rapids, Ia., pro stát
Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn.,
pro stát Minnesota a v Tynlali, S. D.
pro státy South a North Dakota.

Redakční:

Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu
\$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilky peněžní dějte se pomocí pe
něžních poukázek (Money Orders), ex
pressních poukázek (Express Money
Orders), bankovních poukázek (Bank
Draft), anebo v registrovaném dopise
Oznamujte-li své přetřevování, ude
te starou i novou adresu.
Dopisy z kruhů čtenářův ochotn
uverejňujeme. Musí být stručné, psané
bez úmyslu někoho osobně poškodit a
pedešnými pláňmi jmenem, ať již má
být v redakci utajeno, anebo s dopi
sem uveřejněno.

15

TISKOVÁ KAMPAN VE FRANCII O OSU DU RAKOUSKA

Během posledních šesti nedě
sledujeme ve Francii tiskovou
kampaň ve prospěch rozbití Ra
kouska, která je neobyčejně za
jímavá a má tu velikou zvláštnost
že dovedla posunout problém ra
kouský do takového střediska, za
kde se zjednoduší a počíná se mu ve
Francii opravdu rozumět. Pokrok
to opravdu veliký.

Kampaň tato byla přímo vyvo
lána především úspěchy Bruselské
výmhy a porážkou Rakouska na I
sonzu. Konečně i předčasně zakro
čení rumunského vojska nutilo
francouzský tisk uzavřít o osu
du Rakouska. Bylo to přirozené
neboť jedna jistota je pro nás již
definitivně získána a bije tolik
do očí, že nelze se jí ubránit: Ra
kousko je v boji se čtyřmi souso
dy, z nichž každý činí si nároky
na veliký kus teritoria rakouské
ho a ví se, že jistě vítězství čtyř
dohody bezpodmínečně dle sankce
tomuto rozkouskovanému Rakousku
jinými slovy: Události postavily
samy veřejnost francouzskou před
pozvolné osekávání Rakouska a
tudíž problém — zachovat je či
zničit docela — postavil se vlastně
sám sebou.

Debaty tiskové účastnil se té
měř veškeren významný tisk fran
couzský (jmenujeme jen listy
Temps, Journal, Rappel, Radical,
Ouvrier, Evénement, Information
Paris-Midi, Croix, Echo de Paris
Action Française, Victorie, Depe
che de Toulouse, Bataille; o řadě
listů venkovských ani se nezmíním
jeme). A je velmi zajímavé, co by
lo konstatováno a co vyšlo navenek
z této diskuse.

Především se konstatovalo tře
bity fakt, že Rakousko-Uhersko v
této válce všude bylo poraženo a
že jen pomocí Německa se drželo.
Dva tři hlasy mluvily o "vitalité"
Rakouska, kterou prý osvědčilo
neuvědomující se zjevné fakt, že
politické i vojenské je už rok v
rukou Pruska a že tuto vitalitu a
svědění pruské násilí a mlha
rism a nikoli rakouská státní bu
dova.

Bylo dále jasné konstatováno
že Rakousko-Uhersko bylo přím
nou vlnou, ono že ji vyprovokova
lo a dalo první ránu z děla. Stejně
a snad ještě více bylo zdůrazněno
že terror, perzekuce, násilí, jež
prováděl vlada rakousko-uherská,
je něco, co dosud svět neviděl. Po
prvé smad ve Francii a v meziná
rodním světě pochopili, že Ra
kousko-Uhersko je organizované
rafinované násilí, korupce a zha
blstství a že stát takový nejen že
nemá práva na existenci, ale že
ani nemá kousek kousek vnitřní sí
ly, aby se udržel. Pochopilo se ve
francouzském tisku, co znamenají
proces sarajevský a v Banjaľovu,
proces Kramarčiv a národních in
ciálních, konečně i poprava Batt
ha. Pochopili, co znamená ne
svolání parlamentu a terror v Ce
chiach, co znamená valašství se
českých vojáků a česká revoluce.

Konečně vyšla z této kampaň
ještě jedna velká pravda na svě
to: byl pochopen problém centrá
lní Evropy. Dnes francouzský tisk
toutez opláá si osvojil poznání

pangermánského plánu a naučil se
chápat, jakou úlohu hrálo Rakou
sko-Uhersko v plánech Německa
v jihovýchodní Evropě, v severní
Afriice a západní Asii. Poznalo se,
že chce-li Německo se zmocnit
Balkánu, Turecka a Egyptu, že
bezpodmínečně k tomu potřebuje
Rakousko-Uherska. Dále docela
přesně bylo konstatováno, že Ra
kousko-Uhersko je už plně rak
oplně v rukou Pruska a že na ně
jaký rozpor mezi ním a Pruskem
ani nyní ani v budoucnosti nelze
ve skutečnosti počítat. Stejně v
celé řadě článků správně bylo u
kazováno na roli Maďarů v této vál
ce: oni — Tisza především —
chtěli válku, oni ji potřebovali, o
ni Rakousko zcela vedli, oni jsou
většinou spoluvinníky než Vidě
sarna, neboť oni se zmocnili dnes
Vidně a oni vedou rakousko-uhers
kou válku. Pochopilo se také, že
celá jejich opposice je bluff, je
komedie, jež má nvesti v omyl ve
nejmíst a v nejhorším případě za
chřástit je od katastrofy, kdyby
prohrali. Tu učinily mnoho žur
nály Victorie (Hervé), Paris-Midi
(Duboseq), Temps, Journal de
Débats, Matin a j. Nejvýznamněj
ší slova padla tu zejména v Tem
psu, Matinu a Figuru (Polybe-Jo
seph Reinach.)

Pozoruhodné a charakteristické
je, jaký vývoj prodělala francouz
ská žurnalistika za posledních rok
Příkladem toho může být Temps
který dnes vyjadřuje takto cha
rakteristické své mínění o problé
mu rakouském: "Mohl bychom
být sváděni — výme to dobře —
myslenkou odhodit vyčerpané
Rakousko od obléhaného Něme
cka. Jistě lidé podléhají tomuto
svodu: my se domníváme, že se
mýlí. Je-li Rakousko u konce, je
lépe porazit je docela, než-li je
plátno. Co se ostatně stalo z jeho
politické nezávislosti, vždy nepa
trné a dnes už naprosto žádné?
Co jest vlastně rakouská armáda?
Což není vlastně v Berlíně? Setřít
ti Rakousko, abychom mohli za
sáhnouti Německo, by znamenalo
vládnout se naprosto osiřiti. Zasa
hnutí však Německo tím, že znič
me Rakousko — to je ta pravá
cesta." Stejně bychom mohli ří
ciťovat mínění Polybevo ve Figuru
jenž podnětlé již idee zdůrazňuje.

Vedle toho je obzvláště důleži
to, že italský tisk, a to zejména
důležitě listy Perseveranza, Gio
rale d'Italia a Corriere della Ser
na, zcela přijaly toto stanovisko i
pověděly veřejnému mínění ita
lskému, co vlastně znamená pro
blém rakouský a problém centrá
lní Evropy. A ve Francii nezista
lo to nepovšimnuto a stanovisko
těchto mnohých listů italských vy
volalo opravdu dojem ve Francii
Nejvíť jistě bez významu, když pu
blicitě takové důležitosti jako A
Tardieu, Joseph Reinach, A. Gau
vain, Pierre Mille, G. Marsac, A
Milhaud, Jules Destrée, Paul Mar
gueritte, G. Hervé, Louis Leger
Paul Adam, Frédéric Masson a řa
da jiných v rozhodujícím okamž
iku zásadní diskuse zaujímou de
finitivní stanovisko pro rozbití
Rakouska. Už tato fakta nám u
kazují, kam dospělo dnes veřejné
mínění ve Francii.

Zajímavý je, jak se odpoví
proti této kampaň a kdo je dnes
obráněncem Rakousko-Uherska ve
Francii. Přitáhly se ve skuteč
nosti jen dva hlasy, z nichž jeden
má váhu: "Jacques Bainville a
Charles Maurras v Action Fran
caise a Jean Herbette v Echo de
Paris. Hlavní příčinou jejich ná
zoru je třeba vidět v tom, co ani
jeden ani druhý list nerozí. Ra
kousko je jediná katolická vel
moc která zůstává církevní slouží
la: aby tím více mohla z toho té
žit dynasticky. Oba katolické li
sty mluvily pro Rakousko-Uhersko
a domnívaly, že tím slouží církevní
žádají z těchto tři autorů však za
jem církevo za svůj důvod neuvol
a smáhl se uváděti za důvod svého
stanoviska nějaké vylučné fran
couzské a formuloval je jak ve
francouzské, která i u jiných ukatoli
ckých autorů se objevila. Je to
důležitá, neboť považujeme a toho,
jaké v obliky jsou dnes ještě důva
dy a důvody, které nutí uvést lidi
ve Francii pomyslet na znehodnání
Rakouska.

A především je to obava — je
víť se u všech autorů, jež o pro
blému našem mluví — co se stává
s rakouským Němci. Strach se
osvědčil Německo tímto životem je
znamená a pro násobé rozhodující,
že jejich mínění bude založeno a
Rakouskem dle toho, co se stane
s Němci rakouskými. Při tom hra

je pořád důležitou roli jeden o
myl: myslí se, že těch Němů, kte
ří byli připojeni k Rakousku je
10—11 milionů, a neví se, že v ra
kouských německých zemích jich
kompaktně žije jen 6 až 7 mil. Ně
kteří autoři v diskusi to již vy
zdvihli.

2. Druhá námitka těchto autorů
byla, že rozbitím Rakouska vznik
la by v centrální Evropě řada ma
lých států, které by netvořily do
statečné protiváhy proti Německu
v budoucnosti, takže by toto opět
mohlo pomýšlet na Drang nach
Osten. Při tom autoři pochybova
li, že by se mohlo počítati s jisto
tou, že tyto příští malé státy, ze
jména Češi a Jihoslované vždycky
by šli proti Německu! Za to však
navrhuje Herbette přímo, zříditi
silné Rakousko tím, že by se k
němu přidalo jižní Německo ka
tolické. A tento stát silný a moc
ný (katolický!) byl by pak proti
váhou proti Prusku (protestant
ckému.)

Jistě argumentace zajímavá
Herbette věří v odpor Němci již
děl proti severním, ale nevěří od
pora Čechů a Jihoslovánů proti
Němci. Herbette nemyslí, že by
český stát s 12 miliony lidí opře
ný o ruské Polsko, byl dostateč
nou protiváhou proti Německu!
Polsko samo mělo by asi 22 mil
ionů, s Čechy a Jihoslovany 47 mil
ionů. Proti těmto názorům nem
kutečně třeba polemizovat.

Při tom Herbette a všichni
kdož přijali jeho řešení, zcela za
pomínají na jednu věc, která po
hledu vůbec nesmí se přehlédnouti
— hospodářský vývoj Německa i
tedy bylo později rozděleno na
dvě, je takového rázu, že spojení
některých obou států a přímo e
lná hospodářská jednotka je ně
m, co dostaví se fatálně, děj se
o děj. Herbette by mohl postavi
t i na čas proti sobě dvě dynastie
— dva zvláštní politické rivaly, ale
hospodářské zájmy společné by
tyto dva celky v krátké době tak
povily, že by vůbec o nějaké řev
nosti v brzkou nebylo ani řeči.
Ož pak nevidíme, co se děje v
oslední době, plány železniční
odní dráhy, kapitál německý v
Rakousku a v Praze atd. Je poch
uhodno, že tento hospodářský e
ment z celé diskuse zmizel, a že
i jeho nepostředil publicista ta
tového jména, jako je Herbette,
tak patrně, zájmy církevní a ka
tolické svedly ho úplně.

To je vše, co se proti rozbití Ra
kouska v tisku namítá. Je důle
žité, že z druhé strany správně by
o odpověděno a učiněny už přimo
návrhy: Polybe chce z rakous
kých Němci učiniti stát neutrá
lní, nárazkový (état-tampon) mezi
Itálií a Německem. Stejně Albert
Didand a jiní, říkajíce v celku
se sice je to možno, ale že ani při
spojení 6—7 milionů Němci k Ně
mecku by nebylo nebezpečím o od
řinuti Elaska Lotriiska a Polá
cku.

Rada lidí pochopila skutečný
livod, pro který oba zmíněné li
ty hájily Rakousko a odpověde
ly. Zejména nad jím významu
sila odpovídá akademik Fréde
ric Masson, v "Les Annales",
onž správně ukázaly, jak Ra
kousko znevažilo církevi, jak jí
en skodilo, kompromitovalo a jak
církve katolické, přidá-li se k Ra
kousku a získá několik milionů
katolíků německých, ztratí za to
lec katolíků slovanských. Cha
rakteristické je dále, že tento au
tor je přispěvatelem Echo de Pa
ris, a že v Echo de Paris jím zná
mý katolický autor Daudet vzhle
dem k Maďarům přijal stanovisko
důstavné a vzhledem k Rakousku
konstatoval, že už je pozdě. Mno
zí dlužní poznávají, že tábo
ratolika i toto vše nebyl jednot
ný, neboť na pr. "La Croix" u
častně se diskutuje několika o
strými články proti Rakousku a
žádala jeho odstranění, naimo to
"Journal des Débats" sám je m
o katolíků a velmi rozhodně a
důstojně bojuje proti Rakousku a
známý jeho redaktor zahraniční
obozky Auguste Gauvain v Revue
i-tomadaire velmi důkladně
vyvrátil názor, jako by byla v zá
jmu církevi a katolíkům zachová
Rakouska.

V celku a celé diskuse udáme
dobry přehled o stavu veřejného
mínění v otázce rakousko-uherské
ve Francii. Veliká většina tisku a
řada vynikajících publicistů d
vají se na problém správně a ch
pou a lidská zájma Francie a
celé střední Evropy docela přesně,
jaký cíl má být položen této válce.
Stanovisko správně došlo se v
diskusi třeba dle toho, a to tím

spíše, že argumenty jeho, jež uvá
dalo, byly velmi slabé a daly se
snadno odmítnouti a nad to ještě
každý jasně vyčetl, že vlastní dů
vody jsou jiné.
Jame tudíž diskusi plně spo
kojeni, a to tím více, že oprávně
ně vidíme v ní výsledek naší jed
norozční práce proti Rakousko-U
hersku.

AMERICKÁ NEUTRALITA PŘEDMĚTEM NOVÝCH ÚTOKŮ.

Mezi tím co působí četným vlá
dním úředníkům, senátorům a kon
gressníkům velikých, ač zbyteč
ných starostí britská blokáda,
černá listina v níž uvedena jména
některých pro-německých ameri
ckých firem, v čemž spatřovány
svržené podněty neutralita
ního obchodu; v době, kdy příja
ta odvětná předloha proti Velké
Británii a její spojenímu a uva
žuje se o obchodní alianci Spoje
ných Států s Německem jako pro
tivatele spojenecké pařížské ekono
mické konferenci, vystupuje nově
nebezpečí sporu z Německa.

Ve Washingtonském státním
departamentu počívována zřejmá
nevole nad řeci kancléře Holwe
ga pronesená při zahájení něme
ckého Reichstagu. Vykládána ve
zdejších vládních kruzích jako
prohlášení směřující k obnově
bezohledného válecního submari
ni proti oběhování lodím bez o
hledu na jakékoli smlouvy a záru
ky dané prezidentu Wilsonovi.

Na americkou neutralitu, je
president tak úzkostlivě strážil a
žádá aby zachována byla nejen vi
vy ale i ve smýšlení, činěny jsou
útoky z obou stran. Spojenci a
domnoze uznávají obětavost ně
kterých Američanů poskytnutí
sích z vlastních peněz různé pod
pory a ambulance ve Francii, u
znávají dobrovolníky v armádě a
sbory amerických aviatiků, však
pokud se týče dodávek válecních
materiálu ano i uzavírání půjček
nelze na ně pohlížeti jinak než
z pohledu obchodního stanoviska
a smlouvy po výdělku a jakmile
v tomto mají být Američané zkrá
čeni, přestávají hned veskeré
sympathie; tolik že alespoň jeví
že stále vzrůstajících protestů
proti blokáde jež přirozeně posko
zuje obchod s neutrálními země
mi, však blokáda jest nevyhnutel
nou obranou Spojenec proti Ně
mecku. Anglický ministr válecní
ho obchodu poukázal na škodli
vost tienie jež snadno mohly by
přivoditi nepřátelské soušlešení
mezi Spojenci proti Americe a
dnes dokonce zvyšují se obavy, že
konečně president Wilson bude
domněn sdělným proněmeckým
živly, nechtě dříve či později ne
níti pokus o znesnadnění vývozu
válecního materiálu spojeneckým
státům.

Jak se v nejbližší budoucnost
zachová nemůže dnes tvrditi,
však veskeré okolnosti naznačují
že Německo hodlá obnoviti bar
barský způsob útoku submarina
mi proti oběhování lodím bez
předchozí výstrahy, čímž také
znovu slib jevíť den byl Washing
tonské vládě. Neříť pochybnosti
že Německo, jak lze vytušiti z ře
ri kancléře Holwega, hodlá obno
vitím nebezohlednějšího válecní
submarinami, pokud mu totiž vy
ber bude možno v daleko větší mí
ře než se dosud dělo, škoditi An
glii a znemožňovati dopravu jak
potraviny, tak všeho ostatního zho
zí Spojencům vůbec, ale souasně
sbobu prostředků; použiti proti
Spoj. Státům v tom smyslu, že je
obohatno od protizakonných útoku
na obchodní loďe upustiti jen teh
dy, pak li bude zapovězen vývoz
střeliva z této země.

Rozhodně nastane prezidentu
Wilsonovi nová těžká úloha jak
nule se nasytuje případ, že Ně
mecko poruší by daný slib, wa
shingtonské vládě a tím, spíše,
pakti životy amerických občanů
na některé z torpédovacích lodí
německou submarinou budou u
hráženy aeb dokonce zničeny.

Z Kolumbe se sděluje, že ameri
cký vyslanec Givard odejel z Ber
lina a jest na cestě do Spojených
Států hlavně a důvodů, aby pre
sidentu Wilsonovi sdělil svrbo
vou důležitý výsledek jednání,
jež ohledně submarinové kampa
ně odvíjalo se mezi americkým
vyslancem a reprezentanty ně
mecké vlády.

V zápatí po řeci kancléře Hol
wega v Reichstagu, vyškrtly se v
německých časopisech články o
stře kritizující neutralitu Spoj.
Států a poukázováno na přitom

nost mnoha amerických aviatiků
na západní frontě, kteří slouží
spojencům. Ve spojení s touto čin
ností amerických občanů zděra
žují německé listy, že jest ne
zvratnou skutečností sympathie
Spoj. Států se Spojenci, což jeví
se prý i v dodávání válecních
materiálu a za podobných okolno
stí jest zbytečno šetřiti slibů da
ných Spoj. Státům a poskytovat
této jakýchkoli ústupků a vý
hod pokud týče se válecní subma
rinami.

Nelze více pochybovati, že Ně
mecko v zoufalém zápase tak jako
poruší řadu závazků a zákonů
mezinárodních, jež jsou pro Teu
tony pouhým útržkem papíru, ko
nečně přestane šetřiti slibů da
ných washingtonské vládě a poč
ne, pokud totiž jeho schopnosti
stačí, řádit submarinami tak ja
ko dlelo se v předchozí době ně
meckého pirátství.

Ize však pochybovati o tom,
zda-li president Wilson v takovém
případě ustane od planého ode
slání not, a přistoupí k rozhod
nému činu, jenž konečně přivodí
diplomatickou roztržku s berlín
skou vládou i přes silné pro-ně
mecké živly jichž jest mnoho v
kongressu i senátu.

VÝSLEDKY REPUBLIKÁNSKÉ STRANY.

Z toho co učiněno dříve vysví
lá jistota, že nové příchodí k br
m našim mohou všeho očekáva
ti od Hughesa a republikánské
strany a možno říci něčeho bude-li
Wilson znovu zvolen a demokra
tická strana zůstane v moci.

Republikáni nabídlí všeho čí
oznamení na rovných podmínkách
— domorodými a hodon je podpo
rovati v každém směru aby usk
čnili své naděje a snahy v no
vém světě.

Musí zde býti million míst v cí
vilním a vojenském životě otevře
ných amerických občanům. Z
těchto míst eti a výtěžku, jen jed
na jest uzavřena cizorozeným ob
čanům a to jest úrad prezidenta.

Zvolením Hughesa a vrácením
se republikánské strany k moci
ová era otvírá se přistěhovalci
lo Ameriky. Snaha amerikaniso
vati ho bude uplatněna v tom
myslu aby mohl zaujmouti místo
šimosti ve všech směrech ameri
ckého života.

Amerikanism u Republikánů
neznáčí vyloučení cizozence z ho
vátých cen života. Značí spíše
sloučení všech, domorodých i ci
zorozených ku každé příležitosti
jež tato velká země, bohatá v
možnostech, nabízí.

Reford republikánské strany
jasně ukazuje, že v minulosti ry
chle uznala a pochopila schopno
sti a byla hotova odměniti pocti
vou smlau nechtě tato nalezena
kolokoli. Netázala se jaké rasy,
náboženství neb národnosti jest
aspirant nějakého úradu.

Kníte Nelson přišel do této ze
mě z Norska a krok za krokem
pouzsed se až ku úradu senáto
ra Spoj. Států za Minnesota, kde
dříve byl senátor-ím, kongresář
em a presidentským elektorem.
Republikánská strana jest a vždy
byla hrdá na senátora Nelsona.

V sousední rodné zemi Nelson
ově, ve Švédsku narozen Adolp
f. Kverhart. Byl pouze jedenáct
let, když přijel do této země a v
mladých letech stal se pasákem
dřív v Nebraska. Později odejel do
Minnesota a konečně stal se gu
vernerem tohoto státu.

Helvor Steenerson z Minnesoty
a H. T. Helgeson z North Dakoty
soun známá jména švédského pu
vdu. Oba poslání byli do kon
gressu.

Mánu v této zemi řadu vynika
jích mužů, kteří do této země
přijeli jako emigranti a dosahli
dne vynikajících postavení v ruz
ných politických, civilních a vo
jenských úradech.

mezení přistěhovalců. Noví př
chodí nemohou od nich očekávati
nic jiného než nepřátelskou akci.
Odvratití toto nebezpečí hrozící
přistěhovalcům spočívá v tom,
zvoliti Hughesa a vrátiti v moc
republikánskou stranu.

— Republikánský presidentký
kandidát klade silný důraz na A
merikanism a tento bude bráti ve
likou úlohu v programu strany v
příští její činnosti.

Vzhledem k tomu co bylo vyko
náno republikánskou politikou v
zájmu přistěhovalců, s důvěrou
lze očekávati že uplatňováno bu
de inteligentním způsobem ve
smyslu a zájmu assimilaice potud,
pokud mohou se emigranti státi
občany této země a těžiti z této
přítomnosti jako možno jako pří
slušníkům nové vlasti. Cílem
jest zde postaviti co nejdříve př
stěhovalce na stejné místo se
zdejšími rozcencem s nimiž jest nu
soutěžit.

Sociální a industriální sprave
dnost a pravými lidskými ele
menty bude velice vážnou práci.

Hughesova velká důvěra v naši
rasu a národnosti v americkém ži
votě jest dobře známa. Jeho re
kord jako guvernera státu New
Yorku jasně poukazuje k poč
pení různých rassovních elemen
tů z nichž naše občanstvo sestává.

Hughes při jedné příležitosti se
vyslovil: "Jednou z nejpovzbuza
jících věcí v této zemi jest fakt, že
nechtě z jakéhokoli pohledu
povodu, rychle přisvojujeme si a
americké ideály a skutečné čtime
naše instituce, což není zásluhen
lidu žádné určité rasy neb kma
ne, nýbrž všeho našeho občanství.
Bylo-li by jinak nemohli bychom
se udržeti. V tom spočívá pro bu
dovenost naše nezdělaná důvěra."

Tolerance Wilsonovy admini
strace jest odlišovati americký
lid od grupy, reprezentovati ra
sovní a sektářské celky. Tato po
litika stává trdnou proti trídě.

Integrata, spojení, jest heslem
Ameriky. Mnoho lidu roznych
původů však jeden národ jest my
šlenkou Hughesa ve slučování
všech rassovních elementů. —
Advertisement.

STRASNÉ UTRPENÍ ARMÉNSKEHO LIDU.

Washington, D. C. 3. října. —
Největší americká pomocná kampa
ň od organizace Belgieké po
moce komise, byla zahájena dnes.
Americkým výborem pro pomoc
Armenii a Syrii. Stručný nástin
arménské a syrské situace byl pře
vé uveřejněn a bude poslán správ
cem 12,000 kostelů ve Spojených
Státech, prominentním občanům
země a pomocným organizacím.
Žádá se o sebrání obnosu \$5,000,
000 za účelem ulčení bídy 1,000,
000 nešťastných, vypovězených a
hladovělých Armenů a Syrianců,
rozprášených po Turecku, Persii,
Palestině a Syrii. V apelu se pa
ví, že z 2,000,000 povražděných oby
vatel Armenie 750,000 lidí bylo
povraženo anebo zemřelo násled
kem zranění, nemocí a hladu od
zahájení války.

Státním odboru podarilo se z
skati souhlas Turecka k americké
pomocné akci, která provedena
bude Americkým červeným kří
žem spolu s Tureckým červeným
křížem. Dnes bylo oznámeno,
že blokáda spojená byla uvolně
na, aby mohly býti dopravovány
potřeby a potraviny trpícím lidu.
President Wilson ustanovil 21. a
22. říjen jako lidový kampaňo
vý pomocné akce. Některým Ar
menům pomoci nemůže býti v do
tčinné době dosud poskytnuta
jezta Turecko nedalo svého sou
hlasu doposud k pomocné akci.
Armenii vlastni Tisíce Armenů
ale nalazají se v Persii a v území
zaujatém Rusy, právě tak jako v
Syrii. V posledně povrazeném u
zemí situace je zvláště povážli
vou.

Pod z postavených distriktech ve
zví kobykomi travou kufky a
v mnohých případech i masem
zdejších zvířat a lidských
mrtulů Tureci řádili hrozou
i některých příslušek seradli Ar
meny do linie, aby jednou kul
několik jich mohlo býti zastřeše
no a udrženo bylo střeliva. Že
ny a dívky arménské padly za o
bět chřipnosti Turků a Kurdů.

Žádná dívka, starší než 12 let, jim
neunikla. V jednu vesnici a 150
obkvalit byla jenom jedna žena.
Tato vidina, jak její manžel a vy
nové byli povražděni a dcery ná
střipny.